

«Αν έπρεπε να θυσιαστεί για την ελευθερία, τότε η Ελλάδα ήταν το κατάλληλο μέρος»

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#)

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Κοινωνία

«Αν έπρεπε να θυσιαστεί για την ελευθερία, τότε η Ελλάδα ήταν το κατάλληλο μέρος»

Ο Νάιτζελ Ντέιβις-Γουίλιαμς αφιέρωσε μια ζωή για να ανακαλύψει την ιστορία του θείου του, ενός αξιωματικού της RAF που σκοτώθηκε στην Ελλάδα πολεμώντας τους Ναζί, κλείνοντας έτσι μια ανοιχτή πληγή στην ιστορία της οικογένειάς του

Στον τοίχο του σπιτιού μας, η μητέρα μου είχε πάντοτε κρεμασμένη τη φωτογραφία του αδερφού της Τζέραλντ. “Χάθηκε στην Ελλάδα το 1941”, έγραφε από κάτω. Ήταν μια εικόνα που για την ίδια σήμαινε πάρα πολλά. Μας μιλούσε για τον αδερφό της, τον ψηλό και έξυπνο άνδρα, με πολλή περηφάνια και έλεγε ότι θα του είχαν δώσει την πιο υψηλόβαθμη θέση στη RAF, εάν είχε επιστρέψει από τον πόλεμο. Δεν κατάλαβε ποτέ γιατί εκείνος δε γύρισε πίσω, ενώ άλλοι τα είχαν καταφέρει».

Κοινωνία

«Αν έπρεπε να θυσιαστεί για την ελευθερία, τότε η Ελλάδα ήταν το κατάλληλο μέρος»

Ο Νάιτζελ Ντέιβις-Γουίλιαμς αφιέρωσε μια ζωή για να ανακαλύψει την ιστορία του θείου του, ενός αξιωματικού της RAF που σκοτώθηκε στην Ελλάδα πολεμώντας τους Ναζί, κλείνοντας έτσι μια ανοιχτή πληγή στην ιστορία της οικογένειάς του

Ο 65χρονος Ουαλός Νάιτζελ Ντέιβις-Γουίλιαμς, αφηγείται στην «Κ» την ιστορία του θείου του, ενός αξιωματικού της Βρετανικής Βασιλικής Πολεμικής Αεροπορίας (RAF), που σκοτώθηκε στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, πολεμώντας τους Ναζί. Ο Τζέραλντ Ντέιβις ήταν τότε μόλις 23 ετών.

«Ο θείος μου ήταν πιλότος-πλοηγός στη 211η Μοίρα της RAF και στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο πετούσε με ένα παλιό βομβαρδιστικό αεροπλάνο τύπου "Bristol Blenheim". Στις 13 Απριλίου του 1941, Κυριακή του Καθολικού Πάσχα, καθώς τα γερμανικά βομβαρδιστικά είχαν εισβάλει στην Ελλάδα από τον Βορρά, η Μοίρα του έλαβε εντολή να τους αναχαιτίσει», περιγράφει ο Νάιτζελ. «Αυτή ήταν και η μέρα που θα έληγε άδοξα για εκείνον και τους υπόλοιπους αξιωματικούς, αφού και τα έξι αεροπλάνα της RAF που απογειώθηκαν από κάποιο χωριό της Ηπείρου, καταρρίφθηκαν από τις γερμανικές δυνάμεις. Το αεροπλάνο του Τζέραλντ ήταν το τελευταίο που έπεσε και συνετρίβη κοντά στα ελληνοαλβανικά σύνορα».

Από εκείνη τη μέρα και για τα χρόνια που θα ακολουθούσαν, η οικογένεια Ντέιβις θα ζούσε με τη θλίψη της απώλειας του νεαρού αξιωματικού που χάθηκε στην

Ελλάδα. Μεγαλώνοντας, ο Νάιτζελ θυμάται τη μητέρα και τη γιαγιά του να μιλούν για τον ήρωα θείο του, που ο ίδιος δεν πρόλαβε να γνωρίσει.

Στην Παραμυθιά, το χωριό της Ηπείρου, όπου στις αρχές της δεκαετίας του '40 λειτουργούσε μία πρόχειρη αεροπορική βάση, ο Ουαλός αξιωματικός της RAF, Τζέραλντ Ντέιβις, έκανε την τελευταία του στάση πριν από τη μοιραία πτήση της 13ης Απριλίου του 1941. Φωτ. αρχείο του Νάιτζελ Ντέιβις-Γουίλιαμς

Τη δεκαετία του '80, επηρεασμένος από την αυτοβιογραφία του Ρόαλντ Νταλ, με τίτλο "Going Solo" -στην οποία ο γνωστός Βρετανός συγγραφέας περιγράφει την εμπειρία του στην αεροπορική μάχη της Αθήνας τον Απρίλιο του 1941- αποφασίζει ότι θέλει να μάθει λεπτομέρειες για τη ζωή του θείου του. Εκείνη την περίοδο ωστόσο, εργαζόταν ως μυστικός αστυνομικός, ο ελεύθερος του χρόνος ήταν εξαιρετικά περιορισμένος και το διαδίκτυο δεν υπήρχε ακόμη, ούτε ως ιδέα. Έτσι, η έρευνά του, δεν μπόρεσε να τον πάει πολύ μακριά. Ήταν στα μέσα της δεκαετίας του '90 όταν μέσα από αναζητήσεις στο ίντερνετ κατάφερε να προχωρήσει. Ένας πρώην πιλότος της RAF από την Αυστραλία, τον έφερε σε επαφή με τον Κερκυραίο Κώστα Καββαδία, που όπως του είπε γνώριζε πληροφορίες για τον θείο του.

Ο ιερέας Σπύρος Μοναστηριώτης και ο Κερκυραίος ζωγράφος Κώστας Καββαδίας, είναι οι δύο άνθρωποι που βοήθησαν τον Νάιτζελ στην έρευνα για τον θείο του. Φωτ. αρχείο του Νάιτζελ Ντέιβις-Γουίλιαμς

Η σχέση με την Κέρκυρα

«Ο Καββαδίας, μού τηλεφώνησε για πρώτη φορά τον Μάιο του 2001. Σε εκείνο το τηλεφώνημα μου έδωσε πληροφορίες για την αναγκαστική προσγείωση που είχε κάνει ο θείος μου στην Κέρκυρα, τον Νοέμβριο του 1940. “Ορισμένα κομμάτια του αεροπλάνου από εκείνη την πτώση, βρίσκονται ακόμη εδώ στο νησί. Υπάρχει ένας ηλικιωμένος που γνωρίζει περισσότερα και θα σας βοηθήσει, είστε ευπρόσδεκτος να έρθετε και να δείτε”, μου είχε πει.

Η πυξίδα του Τζέραλντ Ντέιβις βρέθηκε στην Κέρκυρα, μετά από πτώση του πολεμικού αεροσκάφους στο οποίο επέβαινε τον Νοέμβριο του 1940. Την είχε κρατήσει ο ιερέας Φωκιώνας Μοναστηριώτης και την επέστρεψε στον ανιψιό του Τζέραλντ, τον Οκτώβριο του 2020 όταν επισκέφθηκε το νησί. Φωτ. αρχείο του Νάιτζελ Ντέιβις-Γουίλιαμς

Η οικογένεια Ντέιβις γνώριζε ήδη για ένα σοβαρό περιστατικό που είχε συμβεί στον Τζέραλντ με το αεροπλάνο του στην Ελλάδα, 17 μήνες προτού σκοτωθεί, χωρίς, όμως, άλλες λεπτομέρειες. Σε ένα απόκομμα εφημερίδας που είχε δώσει στον Νάιτζελ η μητέρα του στα πρώτα χρόνια της έρευνας, ο νεαρός Ντέιβις αναφερόταν στην πτώση του με το αεροπλάνο στην Κέρκυρα, απευθύνοντας μία πρωτότυπη -για την εποχή- πρόταση γάμου στην αγαπημένη του: “Αυτή είναι η Σούζαν Χολ, το κορίτσι που δέχτηκε πρόταση γάμου μέσω εφημερίδας. Ο νεαρός είναι ο αποστολέας της πρότασης, αξιωματικός της αεροπορίας Τζέραλντ Ντέιβις, που βρίσκεται σε υπηρεσία στην Ελλάδα. Όπως εξήγησε στον ρεπόρτερ, ο λόγος που χάθηκε σε μία βομβαρδιστική αποστολή, ήταν διότι είχε αφήσει πίσω το φυλαχτό του, τη φωτογραφία της κ. Χολ. [...] “Μπορείς να της πεις ότι θα την παντρευτώ αμέσως μόλις τελειώσω με αυτήν τη δουλειά”, έγραφε -ως τραγική ειρωνεία- το δημοσίευμα.

Η Σούζαν Χολ ήταν η γυναίκα που ο αξιωματικός Τζέραλντ θα παντρευόταν μετά την επιστροφή του από τον πόλεμο. Της είχε κάνει μία πρωτότυπη πρόταση γάμου, μέσω εφημερίδας, αμέσως μετά το ατύχημα που είχε με το αεροπλάνο του στην Κέρκυρα. Φωτ. αρχείο του Νάιτζελ Ντέιβις-Γουίλιαμς

Πέρασαν αρκετά χρόνια μέχρι ο Νάιτζελ να μπορέσει τελικά να επισκεφθεί την Κέρκυρα και να συναντηθεί με τον Σπύρο Μοναστηριώτη, τον ιερέα του Αγίου Προκοπίου στον Κάβο, ο οποίος τον ξενάγησε στο σημείο όπου είχε πέσει το αεροπλάνο του θείου του, τον Νοέμβριο του 1940. Του είχε επιφυλάξει και μία έκπληξη. «Μου έδωσε την πυξίδα που είχε βρεθεί στα συντρίμια του Blenheim και είχε φυλάξει στο μικρό του Μουσείο με αντικείμενα από τον Β΄ Παγκόσμιο. Κοιτάζοντάς την, ένιωσα πολύ συγκινημένος, καθώς αυτό ήταν το αντικείμενο που ο θείος μου είχε κοιτάξει εκατοντάδες φορές στη ζωή του».

Φόρος τιμής 82 χρόνια μετά

Ο Νάιτζελ επισκέφθηκε το Συμμαχικό Πολεμικό Νεκροταφείο του Φαλήρου τον περασμένο Απρίλιο για να αποτίσει φόρο τιμής στον θείο του. Φωτ. αρχείο του

Ήταν τον περασμένο Απρίλιο, 82 χρόνια μετά τον θάνατο του θείου του, όταν ο Νάιτζελ ταξίδεψε στην Αθήνα από το Νόρθαπ, το μικρό χωριό όπου ζει στη Βόρεια Ουαλία για να αποτίσει -για πρώτη φορά- φόρο τιμής στον άνθρωπο που η οικογένειά του όλα αυτά τα χρόνια αποκαλούσε "ήρωα". Στο Συμμαχικό Πολεμικό Νεκροταφείο του Φαλήρου, όπου βρίσκεται ο τάφος του Τζέραλντ Ντέιβις, ο Νάιτζελ άφησε έναν κέλτικο σταυρό από σχιστόλιθο πάνω στον οποίο υπήρχε μία χειρόγραφη αφιέρωση της οικογένειας Ντέιβις. Μαζί του είχε φέρει κι έναν ξύλινο σταυρό με παπαρούνα που του είχε δώσει η μητέρα του προτού πεθάνει για να αφήσει στον τάφο του αδερφού της. «Δύο αναμνηστικά από την πατρίδα, που θα μείνουν για πάντα κοντά στον Τζέραλντ εδώ στην Ελλάδα. Τα άφησα στον τάφο του, ευχαριστώντας τον για τη θυσία του στον πόλεμο. Ήταν μια φορτισμένη στιγμή, διότι μετά από πολλά χρόνια κατάφερα να εκπληρώσω μία μεγάλη επιθυμία της μητέρας μου».

Μπροστά από τον τάφο, ο Νάιτζελ άφησε έναν κέλτικο σταυρό από σχιστόλιθο, με χειρόγραφη αφιέρωση της οικογένειας. Φωτ. αρχείο του Νάιτζελ Ντέιβις-Γουίλιαμς

Μετά την επίσκεψη στο Συμμαχικό Νεκροταφείο, ο Ντέιβις έκανε μία τελευταία στάση στην Ελλάδα. Έχοντας δίπλα του τον Κερκυραίο φίλο του Κώστα Καββαδία, ταξίδεψε στην Παραμυθιά, το μικρό χωριό στην Ήπειρο από όπου ο Τζέραλντ επιβιβάστηκε για τελευταία φορά στο πολεμικό αεροσκάφος.

«Η Ελλάδα ήταν το κατάλληλο μέρος»

Χρειάστηκαν αρκετά χρόνια έρευνας μέχρι την ημέρα που ο Νάιτζελ πήρε την απόφαση να αξιοποιήσει τις εκατοντάδες σημειώσεις που είχε κρατήσει για τον θείο του και να συνδέσει τα κομμάτια του παζλ της σύντομης ζωής του. Στο βιβλίο του "Gerald's War" - "Ο Πόλεμος του Τζέραλντ" που κυκλοφόρησε πριν από δύο

χρόνια, καταγράφει «την τραγική ιστορία ενός ανθρώπου που έζησε στην ειρήνη και τον πόλεμο». Στις σελίδες του, ξεχωριστή θέση έχουν οι άνθρωποι από την Ελλάδα, όπως ο Καββαδίας και ο ιερέας Σπύρος Μοναστηριώτης, που του αφηγήθηκαν ιστορίες για τον Ουαλό αξιωματικό και τον βοήθησαν να ανακαλύψει τα μέρη από τα οποία είχε περάσει, προτού σκοτωθεί στον Β΄ Παγκόσμιο. «Εάν ο θείος μου έπρεπε να θυσιαστεί για την ελευθερία, τότε η Ελλάδα ήταν το κατάλληλο μέρος», λέει ο Νάιτζελ.

Πηγή: kathimerini.gr